

Załącznik nr 8

Analiza projektu II aPGW oraz KPRWP

Dla zlecenia na wykonanie koncepcji programowo-przestrzennej budowy obiektów małej retencji – progów piętrzących na kanale Łasica oraz kanale Zaborowskim wraz z naturalizacją koryt w ramach projektu „Kampinos WetLife” LIFE19 NAT/PL/000746

Spis treści

1	Zakres i podstawa wykonania analizy	2
2	Zestawienie jcwp rzecznych w obszarze kpn	3
3	Projekt drugiej aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami dla obszaru dorzecza Wisły	4
3.1	Cele środowiskowe dla Kampinoskiego Parku Narodowego.....	6
3.2	Ocena stanu i cele środowiskowe dla jcwp na terenie kpn.....	7
3.3	Działania związane z realizacją celów II aPGW.....	7
4	Krajowy Projekt Renaturyzacji Wód Powierzchniowych	11
5	Załączniki	13
6	Podsumowanie	14

1 ZAKRES I PODSTAWA WYKONANIA ANALIZY

Analiza powstała w ramach realizacji I etapu projektu „Wykonanie koncepcji programowo-przestrzennej budowy obiektów małej retencji – progów piętrzących na kanale Łasica oraz kanale Zaborowskim wraz z naturalizacją koryt w ramach projektu „Kampinos WetLife” LIFE19 NAT/PL/000746”. Obejmuje dwa powiązane ze sobą dokumenty planistyczne z zakresu gospodarki wodnej:

- „Projekt drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami dla dorzecza Wisły” (II aPGW), opublikowany na stronie <https://www.apgw.gov.pl/pl/konsultacje-projekty-planow>
- „Opracowanie krajowego programu renaturyzacji wód powierzchniowych” (KPRWP) – udostępniony przez PGW Wody Polskie do celu realizacji projektu.

Celem analizy jest rozpoznanie informacji nt. określonych: stanu wód, celów środowiskowych i proponowanych działań naprawczych w projektowanym dokumencie (II aPGW). Dokument zatwierdzony rozporządzeniem będzie obowiązywał w IV cyklu planistycznym Ramowej Dyrektywy Wodnej tj. w latach 2021-2027. II aPGW odwołuje się do zapisów KPRWP, co ma to istotny związek z realizowanym projektem pod kątem propozycji planowych rozwiązań i ich realizacji.

Celem pośrednim analizy jest przedstawienie Kampinoskiemu Parku Narodowemu (KPN) i Zamawiającemu zapisów projektu II aPGW do dyskusji, celem zgłoszenia ewentualnych uwag lub zawniaskowanie o zmianę w ramach konsultacji społecznych trwających do 14 października 2021 r.

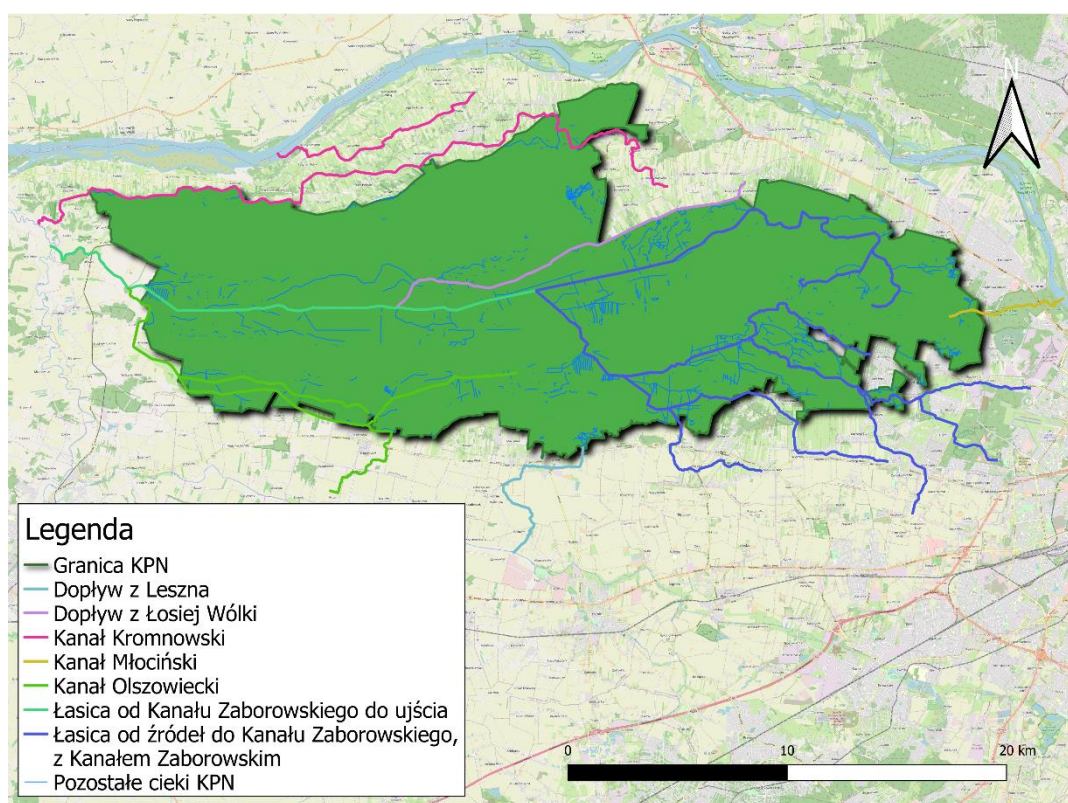
Zakresem tematycznym analizy są trzy obszary oddziaływania projektu znajdujące się na obszarze Kampinoskiego Parku Narodowego: Kanał Zaborowski, Żurawiowe oraz Dolna Łasica.

2 ZESTAWIENIE JCWP RZECZNYCH W OBSZARZE KPN

Obecnie na terenie KPN występuje 7 wydzielonych jednolitych części wód powierzchniowych (jcwp), których nazwy, kody i lokalizację określa obowiązująca aktualizacja Planu Gospodarowania Wodami obowiązujący zgodnie z „Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły”. Ich nazwy, kody i lokalizację przedstawiają Tabela 1 i Rysunek 1.

Tabela 1 Zestawienie jcwp na terenie KPN – stan aktualny

Kod jcwp	Nazwa jcwp
PLRW2000172728729	Dopływ z Leszna
PLRW200023272966	Dopływ z Łosiej Wólki
PLRW2000152729899	Kanał Kromnowski
PLRW2000025972	Kanał Młociński
PLRW2000232729689	Kanał Olszowiecki
PLRW2000232729649	Łasica od źródeł do Kanału Zaborowskiego, z Kanałem Zaborowskim
PLRW200016272969	Łasica od Kanału Zaborowskiego do ujścia

Rysunek 1: Lokalizacja jcwp na terenie KPN zgodnie z obowiązującym aPGW

Szczegółowy opis wyżej wymienionych jcwp wraz z celami środowiskowymi zawierają dołączone do opracowania karty charakterystyk.

3 POJEKT DRUGIEJ AKTUALIZACJI PLANU GOSPODAROWANIA WODAMI DLA OBSZARU DORZECZA WISŁY

Obecnie prowadzone są prace nad opracowaniem drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami (II aPGW), za które odpowiedzialny jest Prezes Polskiego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (PGW WP). „Stanowi on podstawę do podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych na obszarze dorzecza i zasady gospodarowania nimi. Służy także koordynowaniu działań mających na celu osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód oraz ekosystemów od wód zależnych, poprawę stanu zasobów wodnych, poprawę możliwości korzystania z wód, zmniejszenie ilości wprowadzanych do wód lub do ziemi substancji mogących negatywnie oddziaływać na wody, poprawę ochrony przeciwpowodziowej oraz przeciwdziałanie skutkom suszy”.

Zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną i ustawą Prawo wodne II aPGW powinien zostać przyjęty do 22 grudnia 2021 r. Będzie tym samym głównym dokumentem planistycznym w zakresie gospodarowania wodami dla obszarów dorzeczy: Wisły, Odry, Dniestru, Dunaju, Banówki, Łaby, Niemna, Pregoty i Świeżej na terenie Polski. Obecnie projekty II aPGW znajdują się w fazie konsultacji społecznych.

Jednym z efektów wdrożenia II aPGW będzie min. nowy podział na zaktualizowane jednolite części wód powierzchniowych (jcwp). Na terenie KPN wydzielono 5 jcwp z numeracją, nazewnictwem i lokalizacją jak w zamieszczonych poniżej Tabela 2 i na

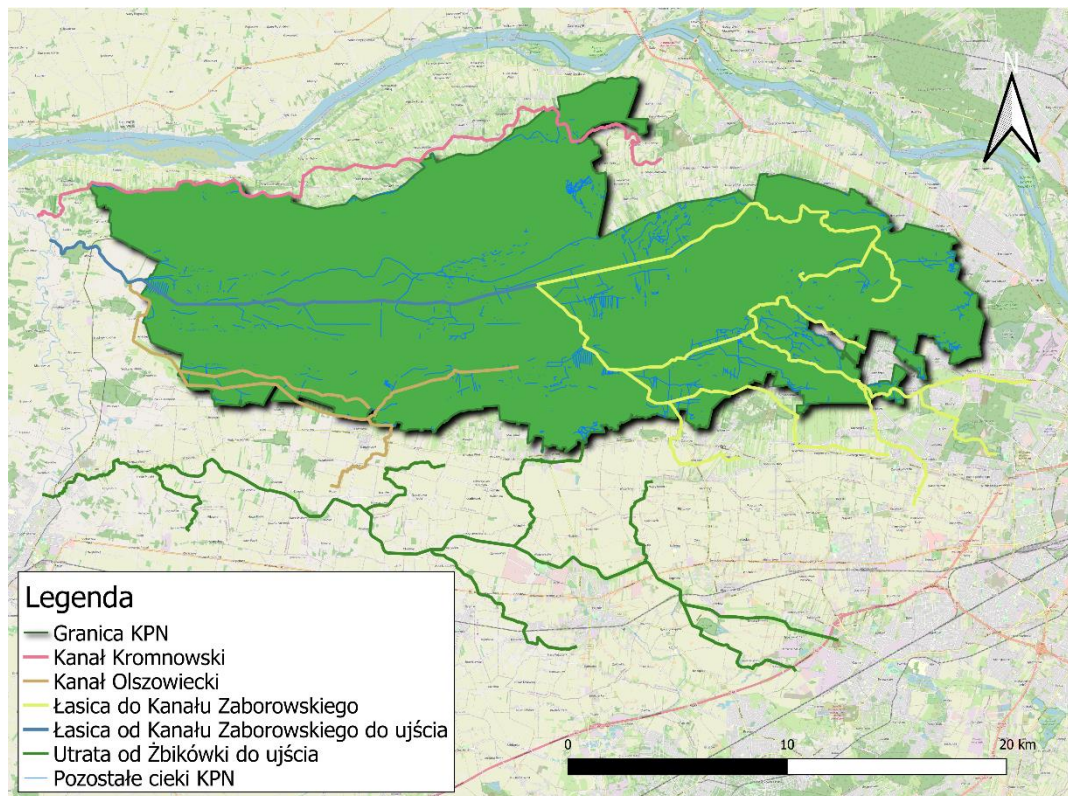
Rysunek 2.

Tabela 2: Zestawienie jcwp objętych projektem II aPGW

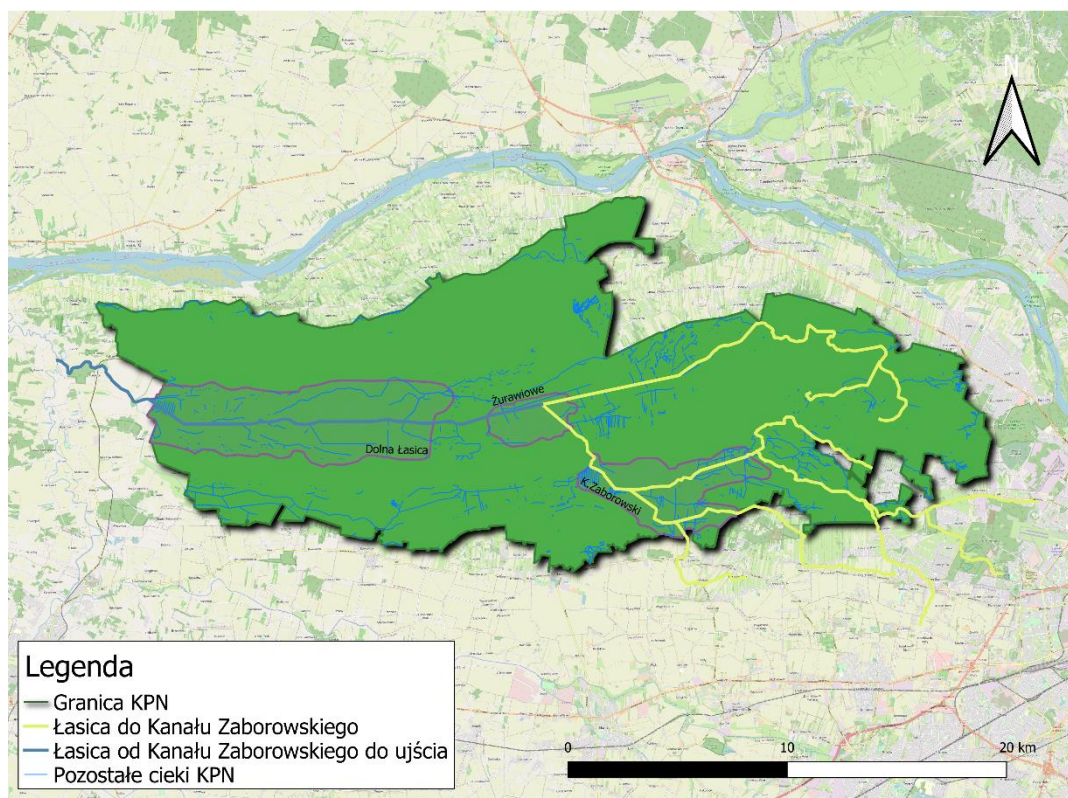
Kod jcwp	Nazwa jcwp
RW200011272899	Utrata od Żbikówki do ujścia
RW2000152729639	Łasica do Kanału Zaborowskiego
RW2000152729689	Kanał Olszowiecki
RW2000152729899	Kanał Kromnowski
RW200016272969	Łasica od Kanału Zaborowskiego do ujścia

Niniejsza analiza została przeprowadzona dla cieków znajdujących się w zasięgu oddziaływania projektu „Kampinos WetLife” LIFE19 NAT/PL/000746, które zostały ujęte w projekcie II aPGW dla obszaru dorzecza Wisły. Są to dwie wydzielone części kanału Łasica, które wyróżniono w powyższej tabeli (Tabela 2) i przedstawiono na poniższym rysunku (Rysunek 3).

¹⁴ Dokument: „Projekt drugiej aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” opracowany w ramach projektu „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”.

Rysunek 2: Lokalizacja jcwp objętych II aPGW

Rysunek 3: Lokalizacja jcwp znajdujących się w obszarze oddziaływania projektu Kampinos WetLife2

3.1 CELE ŚRODOWISKOWE DLA KAMPINOSKIEGO PARKU NARODOWEGO

Projekt II aPGW dla obszaru dorzecza Wisły zawiera wykaz obszarów chronionych, w którym znaleźć można min. kody jcwp występujących na ich obszarze oraz przypisany obszarowi cel środowiskowy. Wykaz ten ujęto w dokumentacji II aPGW - **Załącznik 2: Wykaz obszarów chronionych SiG²** Wisła. W pozycji 6 ww. załącznika dla KPN, jako obszaru chronionego przyrodniczo, wyznaczony został cel środowiskowy (kom. N9): ochrona całości przyrody w granicach parku i minimalizacja lub ograniczenie zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych.

Cel ten wymaga:

- zachowania naturalnych procesów i struktur hydrologicznych, w tym obszarów bagiennych,
- renaturalizacji systemu hydrologicznego – zahamowania zmniejszania się zasobów wodnych, Parku przez spowolnienie odpływu wód i zwiększenie zdolności retencyjnych ekosystemów,
- zapewnienia warunków wodnych niezbędnych dla właściwego funkcjonowania ekosystemów wodnych i lądowych zależnych od wód,
- ochrony wód powierzchniowych i podziemnych przed antropopresją i zanieczyszczeniami,
- zapobiegania obniżaniu poziomu wód powierzchniowych i podziemnych, zanikaniu zbiorników wodnych, eutrofizacji, postępującemu przesuszaniu terenu Parku,
- renaturalizacji stosunków wodnych,
- rezygnacji z wykaszania roślinności w wybranych rowach i ciekach lub ich fragmentach oraz na terenach przyległych,
- zachowania parametrów: BZT5 (mgO₂/m³) 8 i poniżej, zawiesiny (mg/l) 30 i poniżej, ChZTcr (mg/l) 70 i poniżej, azot ogólny (mg N/l) 10 i poniżej, fosfor ogólny (mg P/l) 0,25 i poniżej w przypadku dopuszczenia zrzutu wód pościekowych z oczyszczalni ścieków do układu hydrograficznego Parku,
- ograniczenia poboru wód podziemnych,
- ochrony powierzchni chłonnych dla wód opadowych,
- tworzenia i utrzymanie rowów odwadniających i kanalizacji deszczowej,
- ochrony oczek wodnych, cieków i ich różnorodności biologicznej,
- wykluczenia budowy stopni piętrzących na Wiśle, które mogą negatywnie wpływać na warunki wodne Parku.

W ramach przygotowania II aPGW poddano ocenie osiągnięcie celu środowiskowego dla tego obszaru (kom. Q9), zdefiniowanego w obecnie obowiązującej aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami. Cel ten został częściowo osiągnięty, na co wskazują oceny monitoringu (kom. R9). Wpływ na to miały czynniki (kom. S9): „osiągnięcie celu wodnośrodowiskowego jest uzależnione od przebudowy istniejących urządzeń piętrzących na sieci kanałów melioracyjnych i ich renaturyzacji. W ostatnich dwóch latach niskie sumy opadów i przedłużające się niżówki (wysychanie) głównych cieków parku spowodowały pogorszenie stanu siedlisk bagiennych”.

W tym miejscu na szczególną uwagę zasługuje zapis o tworzeniu i utrzymaniu rowów odwadniających i kanalizacji deszczowej. Wymóg ten z uwagi na nieprecyzyjny zapis może stać w sprzeczności

---

² SiG - obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków

z pozostałymi wymaganiami zdefiniowanymi w dokumencie. Ponadto określenie „w ostatnich dwóch latach” przy wskazaniu problemu z niżówkami jest mało precyzyjne.

3.2 OCENA STANU I CELE ŚRODOWISKOWE DLA JCWP NA TERENIE KPN

Dla każdego z wyodrębnionych na terenie KPN jcwp ustalone zostały cele środowiskowe w odniesieniu do wymagań dla stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. Zestawie w formie tabelarycznej dołączono do projektu II aPGW [patrz: Załącznik nr 5.1: Cele środowiskowe].

Obydwe omawiane jcwp, uzyskały statut „naturalnej części wód”, pomimo ich antropogenicznego pochodzenia (kom. J1560 i J1648).

Ocena stanu ekologicznego dla jcwp *Łasica do Kanału Zaborowskiego* została określona jako „umiarkowana”, a chemicznego „poniżej dobrego”, co przekłada się na końcową ocenę stanu wód: „zły stan wód” (kom. Od O1560 do X1560). Oceny stanu nie określono dla jcwp *Łasica od Kanału Zaborowskiego do ujścia* z powodu braku badań biologicznych (kom. od O1648 do X1648). Jako cel środowiskowy na lata 2022 – 2027 dla obu jcwp przyjęto osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego (kom. Y1560 i Y1648) oraz dobrego stanu chemicznego (kom. Z1560 i Z1648) z wyjątkiem wskaźnika „benzo(a)piren(w)” dla którego jcwp *Łasica do Kanału Zaborowskiego* może osiągnąć stan poniżej dobrego.

Dla obydwu jcwp określono również wymagania dla obszarów przyrodniczych (kom. AS1560, AS1648, AY1560 i AY1648). Są to: „ponadkorytowy charakter przepływu Q_{50} i niezredukowana antropogenicznie częstotliwość jego występowania (wylewy potrzebne dla: 91E0 w Puszcza Kampinoska PLC140001)” oraz „spełnienie celu wskazanego w rejestrze wykazu obszarów chronionych do ochrony siedlisk i gatunków dla obszarów przypisanych jcwp³”.

W omawianym zestawieniu nie zdefiniowano natomiast żadnych wymagań dotyczących wysokości przegród na ciekach z uwagi na występowanie niektórych gatunków ryb czy stanu hydromorfologii wg wymogów rzek włosienicznikowych (kom. od AT1560 do AX1560 i AT1648 do AX1648).

3.3 DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ CELÓW II APGW

W programie środków działań krajowych II aPGW wpisano działanie pn.: “Prowadzenie prac utrzymaniowych zgodnie z Katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych i robót hydrotechnicznych” [patrz: Załącznik 7.1 Katalog działań krajowych, poz. 164]. Działanie wskazano jako uzupełniające działania podstawowe służące osiągnięciu celów środowiskowych.

Działanie ma charakter działania nietechnicznego i realizowane ma być w sposób ciągły (nie podano daty jego zakończenia). Działanie przypisano do kategorii: KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH ORAZ OCHRONA EKOSYSTEMÓW OD WÓD ZALEŻNYCH (W TYM MORFOLOGIA I ZACHOWANIE CIĄGŁOŚCI BIOLOGICZNEJ CIEKÓW) przypisując je do realizacji PGW WP.

---

³ Projekt drugiej aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, załącznik nr 5.1: Cele środowiskowe

Jednym z najistotniejszych części projektu II aPGW jest krajowy katalog działań ukierunkowanych na osiągnięcie celów środowiskowych poprzez eliminację presji wpływającej na stan wód. Dołączony do II aPGW katalog dla jcwp rzecznych dorzecza Wisły zawiera w sumie 13 działań dla obydwu omawianych jcwp. **[patrz Załącznik nr 7.3 Zestaw działań RW]**. Są to działania z kategorii:

- gospodarka ściekowa,
- ograniczenie zanieczyszczeń rozproszonych z rolnictwa,
- poprawa warunków dla obszarów chronionych,
- poprawa warunków hydromorfologicznych rzek i potoków,
- zapewnienie ciągłości biologicznej i morfologicznej rzek i potoków.

W związku z charakterem planowanych w ramach Projektu rozwiązań na szczególną uwagę zasługują działania przedstawione w poniższej tabeli (Tabela 3).

Jak można zauważyć, na etapie opracowania projektu II aPGW na terenie KPN oraz w jego otulinie zaplanowano działania związane z piętrzeniem (cieków lub rowów) oraz z udrażnianiem przegród poprzecznych. Obecny stan przygotowania dokumentu nie obejmuje informacji pozwalających na dokładne ustalenie ich lokalizacji oraz zasięgu oddziaływania. Aby uniknąć rozbieżności między zaproponowanymi przez Wykonawcę rozwiązaniami a planowanymi do wdrożenia działaniami podjęto kontakt z PGW WP KZGW w celu identyfikacji miejsc planowanych działań związanych z budowa zastawek i udroźnia przegród poprzecznych. Z otrzymanych informacji wynika, że:

- 1) Działanie dotyczące budowy 2 zastawek w obszarze rezerwatu przyrody „Łososiowe Błota”, który znajduje się w otulinie KPN, zgodnie z Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 31.12.201 9r. ws. ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Łososiowe, obejmują działki ewidencyjne:
  - dz. ew. nr 13/175, oddz. 15d;
  - dz. ew. 18/178, oddz. 19h.
- 2) Dla dwóch działań dotyczących udroźnienia w sumie 8 przegród nie wskazywano konkretnych budowli. Na podstawie analizy presji oraz bazy HYMO⁴ dokonano obliczeń, ile budowli powinno zostać przebudowanych, aby poprawić wskaźnik PPH2 do presji umiarkowanej. W tym przypadku założeniem jest podejmowanie działań w pierwszej kolejności dot. budowli zlokalizowanych w obszarach chronionych.

Jak wynika z opisu działań dotyczących udrażniania przegród poprzecznych oraz ochrony i odtwarzania naturalnych procesów hydromorfologicznych **[patrz Załącznik nr 7.3 Zestaw działań RW, kol. T]**, w IV cyklu planistycznym Ramowej Dyrektywy Wodnej (lata 2021-2027), KPN powinien rozpoznać ich zasadność, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzić w PZO/PO. Działania te są zaklasyfikowane jako podstawowe, czyli ukierunkowane na spełnienie minimalnych wymogów na rzecz osiągnięcia celów środowiskowych. Wskazano je jako działania nietechniczne, co oznacza to, że w IV cyklu planistycznym nie będzie wymagana ich realizacja a jedynie uwzględnienie prac renaturyzacyjnych i udroźnieniowych w PZO/PO, jeśli okażą się zasadne. Działaniom tym nie przypisano priorytetów realizacji w ramach jcwp, co może wskazywać na brak kluczowej istotności w osiągnięciu celów środowiskowych.

---

⁴ Baza presji hydromorfologicznych opracowana w ramach zamówienia pt. Identyfikacja presji w regionach wodnych i na obszarach dorzeczy (cz. I i II)

Tabela 3: Zestawienie działań objętych projektem II aPGW

Grupa działań (kol. C)	ID Działania (kol. D)	Nazwa działania (kol. S)	Opis działania oraz ilościowe określenie zakresu (kol. T i U)	Typ działania (kol. X)	Jedn. odpowiedzialny (kol. AD i AE)
Działania wynikające z planów ochrony/planów zadań ochronnych ustanowionych dla obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.	RW2000152729639__RWC_02.01__OC__00007	Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych.	Budowa 2 zastawek - działanie mające na celu ograniczenie odpływu wód z rezerwatu przez przepusty. Dotyczy: rezerwatu. Łosiowe Błota.	techniczne/ nietechniczne	Regionalny Konserwator Przyrody w Warszawie
Udrażnianie przegród poprzecznych i dostosowanie ich do wymagań budowlanych proekologicznych z uwzględnieniem spełnienia celów środowiskowych.	RW200016272969__RWHM_01.03__HM__00419 RW2000152729639__RWHM_01.03__HM__00402	Realizacja działań naprawczych dla obszarów chronionych zależnych od hydromorfologii (wg celów środowiskowych: wymogów rzek włośienicznikowych, wylewy Q50).	Rozpoznanie zasadności , a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań ograniczających negatywny wpływ obiektów piętrzących na cele środowiskowe wynikające z wymagań dla obszarów chronionych w zakresie dobrego stanu hydromorfologii (wg celów środowiskowych: wymogów rzek włośienicznikowych, wylewy Q50). Dotyczy: <ul style="list-style-type: none"> • Obszaru Natura 2000 Puszcza Kampinowska; • 1 budowli na Łasicy do Kanału Zaborowskiego; • 7 budowli na Łasicy od Kanału Zaborowskiego do ujścia. 	nietechniczne	Kampinoski PN
Ochrona i odtwarzanie naturalnych procesów hydromorfologicznych w korycie w zakresie spełnienia celów środowiskowych obszarów przyrodniczych.	RW2000152729639__RWHM_03.01__OC__23372 RW2000152729639__RWHM_03.01__OC__05234 RW200016272969__RWHM_03.01__OC__06318	Realizacja działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta.	Rozpoznanie zasadności , a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań dot. wskazań obejmujących: zakres prac utrzymaniowych (modyfikacja, zaniechanie, prowadzenie prac zgodnie z katalogiem dobrych praktyk prac utrzymaniowych itp.), wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych wg katalogu KPRWP, poprawę warunków siedliskowych w korycie, odtwarzanie siedlisk w korycie i strefie brzegowej w ramach prac renaturyzacyjnych wg KPRWP (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Kampinoski Park Narodowy).	nietechniczne	Kampinoski PN

Działania zaproponowane w II aPGW powinny zostać zweryfikowane przez KPN pod kątem ich zasadności i sformułowania ewentualnej korekty powyższych zapisów. Pozostawienie zapisów w obecnej formie może skutkować trudnością w osiągnięciu celów środowiskowych przez podejmowane/planowane działania KPN lub niemożnością wdrożenia do realizacji działań zaproponowanych przez Wykonawcę w ramach projektu w przyszłości. Wykonawca powinien uwzględnić w proponowanych rozwiązaniach możliwość wdrożenia działań renaturyzacyjnych, które zdefiniowano w KPRWP.

W tym miejscu zwraca się uwagę na rozbieżność między zapisami w analizowanych załącznikach nr 5.1 i 7.3 do II aPGW, dotyczących wymogów dla rzek włosienicznikowych, które to nie zostały zdefiniowane w celach środowiskowych (na co wskazuje adnotacja w tabelach „nd”), a zostały zidentyfikowane przez zespół Wykonawcy podczas przeprowadzonych wizji terenowych.

4 KRAJOWY PROJEKT RENATURYZACJI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Zarówno *Łasica do Kanału Zaborowskiego (RW2000152729639)*, jak i *Łasica od Kanału Zaborowskiego do ujścia (RW200016272969)* zostały objęte projektem KPRWP [patrz: Załącznik nr 3 Hierarchizacja i program działań aJCWP rzeczne], który został wdrożony do projektu II aPGW. W jego ramach zaplanowane zostały konkretne działania renaturyzacyjne, które zawiera Tabela 4.

Tabela 4: Wyciąg z załącznika nr 3 Hierarchizacja i program działań aJCWP rzeczne

Kod_jcwp (kol. B)	Nazwa_jcwp (Kol. C)	Ranking OWR ⁵ (Kol. AC)	Typ obszaru (kol. AD)	Działania katalogu (Kol. AH)	z Dodatkowe działania (Kol. CJ)
RW2000152729639	Łasica do Kanału Zaborowskiego	kluczowa	Obszar wymagający renaturyzacji	U0 U1 U2 U3 U4 U5 U9 U10 U12 U13 D4 D6 D7 T1 T2 T3 T4 T5 T10 T11 T12 T14 T16	Z1 Z3 P4
RW200016272969	Łasica od Kanału Zaborowskiego do ujścia	kluczowa	Obszar wymagający renaturyzacji	U0 U1 U2 U3 U4 U5 U9 U10 U12 U13 D4 D6 D7 T1 T2 T3 T4 T5 T10 T11 T12 T14 T16	Z1 P2 P4

Obydwie jcwp zakwalifikowano do kluczowych OWR, czyli obszarów o wysokich potrzebach renaturyzacji, lub o wysokich możliwościach osiągnięcia celów środowiskowych. Przypisane do nich zostały zarówno działania z Podstawowego Pakietu Środków Renaturyzujących (PPSR) jak również działania techniczne i dodatkowe. Do pakietu działań PPSR, które powinny zostać niezwłocznie zastosowane do każdego ciek, na którym renaturyzacja jest lub może być konieczna do osiągnięcia celu środowiskowego należą:

U - modyfikacje renaturyzujące w ramach prac utrzymaniowych;

D - działania dodatkowe w ramach zwykłego zarządzania wodami.

Pozostałe grupy działań to:

T – działania techniczne;

Z – działania w zlewni;

P – działania pomocnicze.

Grupy działań z katalogu KPRWP dla jcwp *Łasica do Kanału Zaborowskiego (RW2000152729639)* oraz *Łasica od Kanału Zaborowskiego do ujścia (RW200016272969)* zawiera poniższa tabela (Tabela 5).

⁵ OWR - Obszary Wymagające Renaturyzacji - stanowią zbiór takich aJCWP, które ze względu na zagrożenia nieosiągnięciem celu środowiskowego powinny zostać poddane działaniom renaturyzacyjnym. Definicja wg „Projektu KPRWP”, Kraków 2020.

Tabela 5: Grupy działań ujęte wKPRWP dla jcwp objętych zamówieniem

Numer działania z KPRWP	Nazwa działania
U0	Pozostawienie procesom naturalnym
U1-U5, U9, U10, U12, U13	Realizacja prac utrzymaniowych zgodnie z katalogiem dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych
D4, D6	Wprowadzenie elementów poprawiających stan hydromorfologiczny np. rumoszu drzewnego, przyzmy zwirowo-wapiennych, deflektorów itp.
D7	Modyfikacje planów gospodarowania wodami istniejących urządzeń hydrotechnicznych w celu eliminacji antropogenicznych zniekształceń przepływu
T1-T2, T10-T12	Odtworzenie krętości koryta i unaturalnienie profilu brzegów
T3-T5	Renaturyzacja i tworzenie quasi-starorzeczy
T14	Przywracanie łączności rzeki z doliną poprzez przekopywanie nasypów brzegowych
T16	Przywracanie ciągłości biologicznej i morfologicznej poprzez likwidację, przebudowę lub udrażnianie budowli piętrzących
Z1-Z3	Odtwarzanie strefy zalewowej w dolinie rzecznej
P2	Weryfikacja terenowa drożności budowli piętrzących/ funkcjonalności przepławki – działanie uzupełniające
P4	Pozyskiwanie gruntów, wykup gruntów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie : KPRWP i Metodyka opracowania zestawu działań podstawowych i uzupełniających dla wszystkich jcwp i jcwpd z uwzględnieniem sposobów osiągnięcia ustanawianych celów środowiskowych w ramach Projektu „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy (IIaPGW) wraz z metodykami” (Umowa KZGW/KZP/2020/090), KZGW, styczeń 2021 r.

Pełną listę opisującą poszczególne działania renaturyzacyjne, zawiera rozszerzony katalog działań renaturyzacyjnych dołączony do KPRWP [patrz: **Załącznik nr 9 Katalog działań renaturyzacyjnych - rozszerzony**].

5 ZAŁĄCZNIKI

Do analizy dołączono zestawienia w postaci arkuszy Excel stanowiących załączniki do omawianych dokumentów planistycznych. W celu ułatwienia przeglądu ich treści arkusze zostały przefiltrowany do pozycji objętych niniejszym opracowaniem, bez dalszej ingerencji w ich treść i formę. Zachowano też oryginalną numerację i nazwy załączników. Wykaz załączonych do analizy dokumentów zawiera zamieszczono w poniższej tabeli (Tabela 6).

Tabela 6: Zestawienie załączników do analizy

Dokument planistyczny	Źródło	Numer i nazwa załącznika
aPGW	https://isok.gov.pl/hydroportal.html	Karty charakterystyk jcwp: RW200024272969 RW2000232729649 RW200023272966 RW2000172728729 RW2000025972 RW2000232729689 RW2000232729899
Projekt II aPGW na obszarze dorzecza Wisły	https://apgw.gov.pl/pl/konsultacje-projekty-planow	Załącznik nr 2 Wykazy obszarów chronionych SiG Wisła
		Załącznik nr 5.1 Cele środowiskowe
		Załącznik nr 7.1 Katalog krajowy
		Załącznik nr 7.3 Zestaw działań RW
Opracowanie Krajowego Programu Renaturyzacji Wód Powierzchniowych	PGW Wody Polskie	Załącznik nr 3 Hierarchizacja i program działań aJCWP rzeczne
		Załącznik nr 9 Katalog działań renaturyzacyjnych - rozszerzony

6 PODSUMOWANIE

Zgodnie z zapisami OPZ⁶, Wykonawca w ramach projektu „Kampinos WetLife” LIFE19 NAT/PL/000746 zaproponuje działania ukierunkowane na poprawę uwilgotnienia mokradł (C1), odtworzenia przepływu w łęgach (C2) i unaturalnienie cieków (C3) na terenie Kampinoskiego Parku Narodowego. Działania te wpisują się w cele środowiskowe ustalone w planowanym do wdrożenia II aPGW zarówno dla Parku, jak również dla dwóch znajdujących się w jego obrębie jcwp: *Łasica do Kanału Zaborowskiego* i *Łasica od Kanału Zaborowskiego do ujścia*.

Przeprowadzona analiza wykazała, że zapisy dotyczące zaplanowanych dla obszaru KPN działań związanych z realizacją celów różnią się od założonych w OPZ. Chodzi głównie o zaplanowane wykonanie 8 udrożeń przegród poprzecznych na dwóch jcwp objętych II aPGW. Wykonawca rekomenduje zatem KPN analizę II aPGW pod kątem zgłoszenia uwag czy wątpliwości do zaproponowanych zapisów. Możliwość zgłaszania uwag i proponowania zmian istnieje w ramach trwających do 14 października 2021 r. konsultacji społecznych.

---

⁶ OPZ – Opis Przedmiotu Zamówienia projektu „Kampinos WetLife” LIFE19 NAT/PL/000746